

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

Ügyszám: NAIH-4017-2/2012/V.

Ügyintéző: dr. Majsa Dóra

Közérdekből nyilvános adatok – A miniszterelnöki delegáció tagjainak neve

Dr. Oláh Lajos országgyűlési képviselő
részére

Képviselői Irodaház

Budapest

Széchenyi rkp. 19.
1358

Tisztelt Képviselő Úr!

Ön a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) állásfoglalását kérte arról, hogy jogszerűen járt-e el a Miniszterelnökség, amikor Orbán Viktor miniszterelnök úr tavalyi, Szaúd-Arábiában tett látogatására őt elkísérő delegáció tagjai közül csak azon személyek nevét adta ki Önnek, akik közfeladatot ellátó személynek minősülnek, illetve akik hozzájárulásukat adták nevük megismerhetőségéhez.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 3. § 2. pontja értelmében személyes adat „*az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés*”.

Az Infotv. 3. § 10. pontja értelmében adatkezelésnek minősül „*az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így különösen gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérynymat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése*”.

A személyes adatok kezelésének általános és elengedhetetlen feltétele, hogy az adatkezelés az Infotv.-nek megfelelően, jogalappal rendelkezzen, így személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli [Infotv. 5. § (1) bekezdés]. Az adatkezelés jogszerűségének további elemi feltétele a célhoz kötöttség elve,

amely szerint az adatkezelő személyes adatot kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhet, az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie. A célhoz kötöttség elve és a készletező adatkezelés tilalma értelmében továbbá csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető [Infotv. 4. § (1) és (2) bekezdés].

Az Infotv. 3. § 6. pontja értelmében közérdekből nyilvános adat a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli. Az Infotv. 26. § (2) bekezdése szerint a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét törvény előírja.

A delegáció azon tagjainak neve tehát, akik közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személyek, közérdekből nyilvános adatnak minősülnek, bárki számára megismerhetőek és a közérdekű adatigénylésre vonatkozó szabályok alkalmazandók ezen kérelmekre is [Infotv. 28. § (1) bekezdés].

Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint a véleménynyilvánítás szabadságából mint anyajogból eredeztetett kommunikációs jogok teszik lehetővé az egyén megalapozott részvételét a politikai közéletben, a társadalmi folyamatokban. Ebbe a jogcsoportba tartozik az informáltsághoz való jog, az információk megszerzésének szabadsága is. Az információs szabadság, a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog a véleményszabadság érvényesülésének, a közéletben való részvételnek nélkülözhetetlen előfeltétele. Az állam működésével kapcsolatos információk megszerzése és terjesztése teszi lehetővé, hogy véleményt alakítson ki az állampolgár a közhatalmi szervek tevékenységéről, annak törvényességéről és hatékonyságáról, és hogy ellenőrizze azok tevékenységét.

Ahogy azt az Európai Közösségek Bírósága (Európai Unió Bírósága) a Bavarian Lager Co. Ltd. kontra Európai Közösségek Bizottsága (C-28/08. P.) ügybe beavatkozó Európai Adatvédelmi Biztos az érvelésében kifejtette „*optimális egyensúlyt kell teremteni egyrészt a személyes adatok védelme, másrészt az európai polgárok ahhoz való alapvető joga között, hogy hozzáférjenek az intézmények dokumentumaihoz*”. Az információs önrendelkezési jog és a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való alapjog azonos szintű jelentősége miatt a két jog esetleges kollíziója esetén, annak feloldása érdekében az egyes ütközéseket esetről-esetre kell elbírálni úgy, hogy a személyes adatok védelmére hivatkozva ne lehessen az információs szabadságot aránytalanul korlátozni.

A természetes személyek neve mint személyes adat az információs önrendelkezési jog hatálya alá tartozik. Tekintettel azonban arra, hogy ezen üzletemberek nem magánszemélyként vettek részt a delegációban, hanem egy cég, szervezet képviselőjeként folytattak üzleti tárgyalásokat egy állami delegáció kíséretében, a személyes adatok védelmén keresztül magánélet sérthetlenségéhez való alapvető jog korlátozása a közhatalom gyakorlásának átláthatósága, annak demokratikus működésének ellenőrizhetősége érdekében szükséges és arányos.

Azon cégek lajstroma pedig, amelyek a kormányzati delegáció által folytatott tárgyalásokban részt vettek, szintén bárki számára megismerhetőek, hiszen ezzel biztosítható az állam gazdaságpolitikájának ellenőrizhetősége. A cégnév az Infotv. alapján nem minősül személyes adatnak, így arra hivatkozva a közérdekű adatigénylést megtagadni nem lehet. A cégnevek

kiadásának nem lehet korlátja az üzleti titokra hivatkozás sem, hiszen a Polgári Törvénykönyv 81. §-ában foglalt kivételek azt a célt szolgálják, hogy a nyilvánosság főszabályként érvényesüljön az állam működésével összefüggésben. Azzal, hogy a kormányzat bizonyos cégeket, magánszemélyeket bevont a kormányzati tárgyalásokba a magyar gazdaság fellendítése érdekében tett lépéseket, a jelenlétük biztosításával támogatta ezen piaci szereplőket. A kormányzat tehát a gazdaság, a közjó elősegítése érdekében tette lehetővé a kormányzati delegációban való részvételt az üzletemberek számára, a közérdek és magánérdek összefonódott. A fentiek alapján a közhatalom demokratikus működésének ellenőrizhetőségét – amely az információszabadság alapvető célja – az szolgálja a leginkább, ha ezen piaci szereplők neve megismerhető az állam polgárai számára.

Összességében tehát a Hatóság álláspontja szerint mind az üzletemberek neve, mind az általuk képviselt cégek neve bárki számára megismerhető adat.

A személyes adatok védelmét és a közérdekű adatok nyilvánosságát érintő ügyben forduljon a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz továbbra is bizalommal.

Budapest, 2012. május „ „

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök